

DAILĖS SKYRIAUS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO UGDYMO PROCESU TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS IR SĄVOKOS

1. Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos dailės skyriaus mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, rašto ir kūrybinių darbų krūvį, tėvų apie mokinių mokymosi sėkmingumą informavimą.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (4, 10 ir 12 kl.).

3. Tėvų informavimo tvarka.

4. Sąvokos:

4.1. Apibendrinamasis vertinimas naudojamas baigus pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

4.2. Apklausa – 1) žinių tikrinimas žodžiu; 2) anketinis tikrinimo būdas (klausimais) tyrimo tikslais. Mokymo procese gali būti taikoma sakytinė, rašytinė, individuali, grupinė, mišrioji apklausa. Atsižvelgiant į didaktinius pamokos tikslus, apklausa gali būti organizuojama pamokos pradžioje, jos viduryje arba pabaigoje. Apklausa raštu dažniausiai organizuojama iš vienos pamokos temos.

4.3. Diagnostinis vertinimas, kai siekiama išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus.

4.4. Diagnostinis vertinimas naudojamas kas ketvirtį organizuojamose dailės kūrybinių darbų peržiūrose, mokinių pasiekimai vertinami dešimtbale vertinimo sistema.

4.5. Testas – tai rašomasis darbas, kurio metu siekiama įtvirtinti arba patikrinti mokinių dailės ir architektūros istorijos bei etnokultūros žinias, dailės autorių, kūrinių ar stilių atpažinimo įgūdžius.

4.6. Egzaminas – mokomojo kurso arba jo dalies žinių, mokėjimų ir įgūdžių tikrinimo pagal nustatytą mokymo programą metodas. Dailės skyriuje egzaminuojama raštu, žodžiu, atliekant dailės kūrybinius darbus. Mokinio įvertinimas egzamino metu turi būti patikimas, teisingas, nešališkas, veiksmingas ir reiklus.

4.7. Įskaita – tai tarpinis (iki egzamino) ugdymo programos individualių užduočių atsiskaitymo metodas. Įskaitos tikslas – padėti mokiniui kryptingai ugdyti dalyko kompetencijas ir siekti kokybiško mokymosi rezultato, pasiruošti dalyko baigiamajam egzaminui ir perėjimui į vyresnę klasę.

4.8. Įsivertinimas – paties mokinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

4.9. Įvertinimas – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

4.10. Kriterinis vertinimas atspindi vertinimą pagal tam tikrus kriterijus (pvz. Specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programomis), su kuriais lyginami mokinio pasiekimai.

4.11. Kontrolinis rašomasis darbas – mokymo metodas, kai mokinių pasiekimai tikrinami raštu. Rezultatai aptariami ir vertinami pažymiais. Trumpi rašomieji darbai gali būti dailės ir architektūros teorijos ir istorijos dalykų pamokose.

4.12. Namų darbai – mokymo organizavimo forma, kai mokymas mokykloje tęsiamas atliekant įvairias užduotis namie. Per pamoką mokinys pasirengia namų darbui, jam nurodoma, ką ir kaip reikės daryti. Skiriami sakytiniai (žodiniai), rašytiniai, praktiniai namų darbai. Kaip jie atlikti, tikrinama per kitą pamoką arba mokytojui patogiu laiku. Darbai įvertinami. Namų darbų atlikimo laikas kiekvienam dalykui numatomas individualiai.

4.13. Pranešimas – mokymosi rezultatų apdorojimo metodas, kai mokiniai skaito arba spaudai pateikia savo parengtą tekstą, pagrįstą jų surinktomis bei turimomis žiniomis kuriuo nors klausimu.

4.14. Projektas – tai metodas, kurio esminiai požymiai yra aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus.

4.15. Referatas – parodų arba meno kūrinių aprašymas savitas ir savarankiškas kūrybinių darbų metodas. Jis naudojamas dailės ir architektūros teorijos dalyko 5-12 kl.

4.16. Testas – standartizuota sistema užduočių, skirtų mokiniui. Pagal jų atlikimo būdą ar kokybę sprendžiama apie mokinio individualias ypatybes. Testai teikia kiekybinį įgūdžių ar mokslo pažangumo įvertinimą, rodo, kiek išmokta.

4.17. Vertinimas – nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas. Kad vertinimas būtų pagrįstas, teisingas, reikia tikslios ugdytinio veiklos diagnostikos. Tam panaudojami įvairūs metodai: stebėjimas, pokalbiai, veiklos rezultatų, asmenybės elgesio faktų analizė ir išsiaiškinimas, kaupiamasis, formuojamasis vertinimas. Vertinimo rezultatai skelbiami žodžiu, vėliau, jei reikia, įvertinami pažymiu.

4.18. Vertinimo informacija – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas).

II. VERTINIMO TIKSLAI

5. Vertinimo tikslai:

- 5.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- 5.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 5.3. įvertinti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

6. Vertinimo uždaviniai:

- 6.1. padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimų rezultatus;
- 6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą;
- 6.3. suteikti mokiniams jų poreikius atliepančią pagalbą;
- 6.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie mokinio mokymąsi;
- 6.5. stiprinti mokyklos bendruomenės (mokiniai, mokytojai, tėvai) narių ryšius.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

- 7.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 7.2. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;
- 7.3. pagrindinis vertinimo orientyras – Specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio,

pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programomis) dailės ugdymo dalies programos;

7.4. vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

8. Vertinimo principai:

8.1. pozityvumas ir konstruktyvumas;

8.2. atvirumas ir skaidrumas;

8.3. objektyvumas ir veiksmingumas;

8.4. informatyvumas.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

9. Dailės skyriaus mokomųjų dalykų vertinimas:

9.1. Pradinių klasių mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami (taikomas idiografinis vertinimas); baigiamosios klasės mokinių pasiekimai įvertinami nurodant mokinio pasiektą mokymosi lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) elektroniniame dienyne ir mokinių pasiekimų knygelėse. Išvykstančių iš gimnazijos mokinių pasiekimai įvertinami mokinių pasiekimų aprašais.

10. Pagrindinio ugdymo I, II dalių ir vidurinio ugdymo pakopose naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas, brandos egzaminų programomis, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas Specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programų) dailės ugdymo dalies, Dailės mokyklinio brandos egzamino programomis, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, jos analizės, fiksavimo ir informavimo būdais.

11. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) aiškiais, suprantamais kriterijais.

12. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais dalyko teminiais planais, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

13. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

14. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažniu per pusmetį:

14.1. Jei dalykui skirtos 1-2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

14.2. Jei dalykui mokytis skirtos 3 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais.

15. Rugsėjo mėnesio pirmosios dvi savaitės skirtos mokinių adaptacijai. Mokiniai nepatenkinamais įvertinimais nevertinami.

16. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

16.1 kontrolinis darbas – tai 45 min. trukmės savarankiškas, raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip suprasta ir išmokta dalyko programos tema, skyrius, programos dalis. Kontrolinių darbų užduotys sudaromos laikantis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių einama prie sunkesnių, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes užduotis.

16.2. apklausa žodžiu – tai monologinis ar dialoginis įvertinimas, kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias;

16.3. apklausa raštu - greitas klasės žinių patikrinimas. Pateikiamos konkrečios, trumpos aiškios užduotys. Formos įvairios: užduotys, klausimynas, testas ir panašiai.

16.4. savarankiškas ir individualus darbas vertinamas dailės darbų peržiūrose pažymiais arba naudojant kaupiamąjį vertinimą; savarankiškam darbui atlikti mokiniai gali naudotis mokytojo

nurodytomis priemonėmis. Tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis.

16.5. dalyvavimas miesto, respublikos, tarptautiniuose konkursuose, parodose, projektuose, renginiuose, olimpiadose, festivaliuose.

17. Mokytojai apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir vadovaudamiesi savo informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, rašo pažymį už šias mokinio veiklas:

17.1. apklausą raštu;

17.2. apklausą žodžiu;

17.3. namų darbus;

17.4. darbą pamokoje.

18. Įskaitos ir egzamino organizavimas ir vertinimas:

18.1. mokiniams per dieną skiriama viena įskaita ar egzaminas;

18.2. apie įskaitą ar egzaminą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę;

18.3. mokytojai įskaitos, dailės darbų peržiūros ir egzamino datą ir laiką derina su mokiniais ir tarpusavyje. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę įskaitos, darbų peržiūros ir egzamino datą ir laiką keisti;

18.4. pirmą dieną po mokinių atostogų įskaitos, dailės darbų peržiūros ir egzaminai neorganizuojami;

18.5. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs įskaitoje, dailės darbų peržiūroje ar egzamine, turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku. Mokinys, be pateisinamos priežasties nedalyvavęs įskaitoje, darbų peržiūroje ar egzamine, tokią teisę praranda ir jam rašomas nepatenkinamas įvertinimas;

18.6. rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti, jei už darbą daugiau nei pusė mokinių buvo įvertinti nepatenkinamai.

V. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

19. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys arba įskaita). Baigus atskirą programą organizuojamas pasiekimų patikrinimas, dailės darbų peržiūros, įskaitos, egzaminai.

19.1. Pusmečio pažymys vedamas iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio (6,4 – 6; 6,5 – 7).

19.2. Metinis pažymys vedamas iš keturių peržiūrų pažymių aritmetinio vidurkio.

20. Informacija apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupiama protokoluose, elektroniniame dienyne.

21. Jei mokinys be pateisinamos priežasties praleido 40 procentų pamokų, jis yra neatestuojamas. Jei mokinys praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaityti sutartu laiku; jei individualiuose dalykuose mokinys su pateisinama priežastimi (liga, gydymasis, rehabilitacija) praleido tris savaites tarp dviejų peržiūrų (per pusmetį vyksta dvi peržiūros), jis atleidžiamas nuo artimiausios įskaitos ar dailės peržiūros ir ruošiasi kitai įskaitai ar egzaminui.

22. Direktorius pavaduotojas ugdymui, remdamasis mokytojų pateiktomis mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokyklos mokinių mokymosi rezultatų pusmečio (mokslo metų) analizę, kurią pristato mokytojų susirinkimuose bei, jei tai reikalinga, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo.

VI. TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

23. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniuose dienynuose, dailės skyriaus mokinių ugdymo pažangos ir pasiekimų vertinimo suvestinėse.

24. Mokytojai tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja apie vaiko mokymąsi individualiai.

25. Administracija mokinių tėvus informuoja apie mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką per pirmąjį visuotinį tėvų susirinkimą.

26. Administracija du kartus per metus organizuoja visuotinius tėvų susirinkimus, tris Atvirų durų dienas, keturias dailės peržiūras per metus, kuriose tėvai turi galimybę susitikti su administracija, konsultuotis su jų vaikus mokančiais mokytojais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Pagrindinis orientyras visuose vertinimo komponentuose – planuojant vertinimą, mokant, fiksuojant ir aptariant vertinimo informaciją, koreguojant ugdymą – Specializuoto meninio ugdymo dailės krypties (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu) programos.

28. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams Specializuoto ugdymo dailės krypties programų (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programų) dailės ugdymo dalies reikalavimai pritaikomi pagal galimybes. Atitinkamai individualizuojamas ir vertinimas.

29. Remdamiesi vertinimo informacija, mokytojai ir mokyklos vadovai priima sprendimus dėl ugdymo turinio metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo. Mokytojai ir mokyklos vadovai rūpinasi, kad mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, laiku būtų suteikta reikiama pagalba.

30. Mokyklos vadovai, mokytojai savo veikloje vadovaujasi mokyklos pažangos ir pasiekimų vertinimo sistema.
